

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

FAMILIEN PETERSEN

FRA AVENTOFT

OPTEGNELSER OM SLÆGTEN

AF

AXEL PETERSEN.

KJØBENHAVN

TRYKT HOS NIELSEN & LYDICHE
(AXEL SIMMELKJÆR)

1907

TRYKT SOM MANUSKRIFT.

MANUSKRIFTET AFSLUTTET 10. MARTS 1907.

SLÆGTEN er dansk og stammer fra Egnen nord for Flensborg Fjord. Den er udgaaet fra Gaarden Rønshoved eller Rønshøft¹⁾ i Holbøl Sogn, Aabenraa Amt²⁾. Denne Slægtens Stamgaard er beliggende paa en høj Banke tæt ved Stranden, og man har fra den en pragtfuld Udsigt over Flensborg Fjord med Oxøerne i Forgrunden. Ved det 18de Aarhundredes Begyndelse træffe vi her Jes Asmussen³⁾ og hans Hustru Ingeborg, hvis Søn Peter Jessen fødtes i 1710 og døde paa Fædrenegaarden i en Alder af over 88 Aar d. 11. November 1798. Peter Jessen ægtede Enken Maria Richelsen f. Jürgens⁴⁾, der afgik ved Døden d. 21. November 1770, og havde med hende flere Børn, af hvilke kun Sønnen Asmus Petersen⁵⁾ overlevede Faderen.

»Slægten Petersen fra Aventoft« betragter **Asmus Petersen**,

1) Gaarden og den Landsby, hvortil den hørte, forekommer under Navnene Rønshoved eller Rønshøft (Rønshøft), Randershoved eller Randershøft (Randerhofft), og hedder nu Randershof. Gaarden er i nyere Tid fuldstændig ombygget og er forlængst gaaet ud af Slægtens Eje.

2) Indtil 1850 Tønder Amt.

3) Indførslen i Holbøl Sogns Kirkebøger om Peter Jessens Død i 1798 angiver Faderens Navn som Jes Rasmussen, medens Efternavnet Asmussen, der utvivlsomt er det rigtige, anføres i Skatteregnskaberne for Tønder Amt fra Aarhundredets Begyndelse. (Rigsarkivet).

4) Hendes Pigenavn angives saaledes i private Optegnelser om Slægten, men er ikke fundet anført i Holbøl Sogns Kirkebøger. Indførslen i disse om hendes Død har Fornavnet Maren.

5) I Holbøl Sogns Daabsprotokol staar indført Navnet Rasmus, medens han ellers overalt nævnes med Fornavnet Asmus.

hvis Efternavn er bibeholdt gennem de følgende Slægtled¹⁾, som sin egentlige Stamfader, og Slægtens Historie begynder da ogsaa først med ham. Han, der fødtes d. 22. Oktober 1742 paa Rønshoved, blev i 1775 Sognepræst i Aventoft i Tønder Amt, hvorfra han i 1793 forflyttedes til Nørre-Løgum i Løgumkloster Amt. I 1825 erholdt han Afsked fra sit Embede og døde den 29. April 1826. Han ægtede d. 25. Juli 1777 Præstedatteren Maria Margaretha Martini, hvis fædrene Slægt stammer fra Ærø, og havde med hende 8 Børn, af hvilke de 7 ældste — Peter, Christian, Maria, Friederich Erasmi, Jürgen Richard, Asmus og Dorothea Maria Margaretha — ere fødte i Aventoft, medens den yngste Datter Ingeborg er født i Løgumgaard i Nørre-Løgum Sogns Præstegaard. Efterat hans første Hustru var død d. 3. September 1805, giftede han sig d. 25. April 1807, i en Alder af 64 Aar, med hendes ældre, dengang over 70 Aar gamle Halvsøster Maria Hedewig Martini, hvem han ligeledes overlevede, idet hun afgik ved Døden d. 13. Juni 1812.

Fra Asmus Petersen og hans Børn, jfr. *Stamtavle I*, nedstammer en talrig og vidtforgrenet Slægt. Børnene vare, med Undtagelse af den yngste Søn Asmus, alle gifte og efterlod sig Børn, og disses Descendenter ere nu spredte viden om i Evropas forskjellige Lande og endog udenfor disse, medens dog en stor Del af Slægtens Medlemmer endnu hører hjemme i den dansktalende Del af Sønderjylland. Af Asmus Petersens Børn forlod kun et enkelt, nemlig hans tredieældste Søn Friederich Erasmi, Sønderjylland, idet han kort efter Aarhundredskiftet drog til Kongeriget, der endnu er denne Linies Hjemland, omend kvindelige Medlemmer af Linien have giftet sig i Norge, Sverige, Skotland og Tyskland. Først i anden Generation begyndte andre af Asmus Petersens Descendenter²⁾ at forlade Sønderjylland for at grundlægge et Hjem andetsteds.

¹⁾ Broderen Jes Petersens Søn hedder derimod, ligesom Bedstefaderen, Peter Jessen.

²⁾ Forfatteren er i Besiddelse af en Del Materiale til en Stamtavle, omfattende den hele Slægt, men de forhaandenværende Oplysninger ere dog for mangelfulde til at danne Grundlaget for en fuldstændig og helt paalidelig Slægttavle.

Hans ældste Søn Peters Søn af samme Navn bosatte sig saaledes i Hull, hvor hans Linie endnu blomstrer, medens hans næststygste Søn Jürgen Richards Søn Johan Richard drog til London og dennes Broder Andreas Georg til Australien, begge for i deres nye Hjemlande at stifte Familie. Sønner af de to sidstnævntes ældre Broder Asmus Friedrich findes endvidere bosatte i det vestlige Tyskland.

Det er den kongerigske Gren af Slægten Petersen fra Aventoft, eller med andre Ord **Friederich Erasmi Petersen** og hans Linie, jfr. *Stamtavle II*, som det i denne Slægtbog er Meningen at følge ned gennem Tiderne, dels ved Hjælp af en fuldstændig Slægttavle, omfattende saavel Agnater som Kognater, dels ved korte biografiske Oplysninger om Slægtens Medlemmer, dels endelig ved forskellige Meddelelser, der kunne bidrage til at belyse denne Linies Virksomhed og Forhold. Til Slutning vil da blive optaget Fundatserne for de af Liniens Medlemmer oprettede Legater, til hvilke der er tilsikret Medlemmerne af den hele Slægt en vis Fortrinsret.

I.

ASMUS PETERSEN OG HANS BØRN.

ASMUS PETERSEN, Sognepræst i Aventoft (Tønder Amt), senere i Nørre-Løgum (Løgumkloster Amt), født 22. Oktober 1742 i Rønshoved, død 29. April 1826 i Løgumgaarde, gift 25. Juli 1777 med

- 1) MARIA MARGARETHA MARTINI, født 30. November 1750 i Broager, død 3. September 1805 i Løgumgaarde [Datter af CHRISTIAN MARTINI, Diakon i Broager, og dennes anden Hustru DOROTHEA MARIA f. ERASMI], og 25. April 1807 med
- 2) MARIA HEDEWIG MARTINI, født 16. Marts 1736 i Satrup, død 13. Juni 1812 i Løgumgaarde [Datter af fornævnte CHRISTIAN MARTINI og dennes første Hustru AGNES HEDEWIG f. ANDREÆ].

Af 1ste Ægteskab 8 Børn:

- a) PETER PETERSEN, Inspektur i Kvers, født 13. Maj 1778 i Aventoft, død 16. Marts 1838 i Kvers, gift med HELENE SOPHIE PETERSEN.
- b) CHRISTIAN PETERSEN, Gaardejer i Vellerup, født 22. November 1779 i Aventoft, død 30. Oktober 1859 i Vellerup, gift med ANNA CATHRINE BUNDSSEN.
- c) MARIA PETERSEN, født 25. Maj 1781 i Aventoft, død 3. November 1826 i Flensborg, gift med JOHAN CHRISTIANSEN, Kjøbmand i Flensborg.
- d) FRIEDERICH ERASMI PETERSEN, Grosserer i

Kjøbenhavn, født 28. April 1783 i Aventoft, død 17. November 1864 i Kjøbenhavn, gift med 1) SOPHIA CHRISTOPHERA ELISABETH CHRISTIANI og 2) WILHELMINE CAROLINE LANGREUTER [se Stamtavle II].

- e) JÜRGEN RICHARD PETERSEN, Kjøbmand i Sønderborg, født 13. Maj 1785 i Aventoft, død 24. November 1835 i Sønderborg, gift med 1) ANNA CHRISTINA MOMSEN og 2) ANNA MARIA MARGARETHA NAMANNY.
- f) ASMUS PETERSEN, Kjøbmand i Flensborg, født 30. Juli 1790 i Aventoft, død 28. Oktober 1866 i Flensborg; ugift.
- g) DOROTHEA MARIA MARGARETHA PETERSEN, født 30. December 1792 i Aventoft, død 14. Marts 1860 i Ørderup, gift med WILKEN NISSEN, Gaardejer i Ørderup.
- h) INGEBORG PETERSEN, født 6. April 1796 i Løgumgaard, død 22. Marts 1873 i Sønderborg, gift med JOHANN HEINRICH BUNTZEN, Kjøbmand i Sønderborg.

Af 2det Ægteskab ingen Børn.

II.

FRIEDERICH ERASMI PETERSEN OG HANS DESCENDENS.

FRIEDERICH ERASMI PETERSEN, Grosserer i Kjøbenhavn, født 28. April 1783 i Aventoft, død 17. November 1864 i Kjøbenhavn,

gift 11. Juni 1812 med

1) SOPHIA CHRISTOPHERA ELISABETH CHRISTIANI, født 20. Marts 1793 i Flensborg, død 17. Maj 1813 i Kjøbenhavn [Datter af KAY AUGUST CHRISTIANI, Grosserer i Kjøbenhavn, og HENRICA CHRISTINA f. PETERSEN],
og 30. Oktober 1818 med

2) WILHELMINE CAROLINE LANGREUTER, født 1. Januar 1787 i Haderslev, død 2. Maj 1848 i Kjøbenhavn [Datter af GEORG DIEDERICH LANGREUTER, Justitsraad, Herreds- og Ridefoged i Tyrstrup Herred (Haderslev Amt), og SOPHIA ELISABETH ANTOINETTE f. CHRISTIANI].

Af 1ste Ægteskab 1 Barn:

A) SOPHIA HENRICA MARIA AUGUSTA PETERSEN, født 15. April 1813 i Kjøbenhavn, død 10. August 1872 sammesteds; ugift.

Af 2det Ægteskab 3 Børn:

B) GEORG DIEDRICH ASMUS PETERSEN, Etatsraad, Grosserer i Kjøbenhavn, R. af D., DM., født 2. Oktober 1820 i Kjøbenhavn, død 20. December 1900 sammesteds,

gift 27. Maj 1847 med
CAROLINE WEIDEMANN, født 5. April 1826 i
Kjøbenhavn, død 31. Oktober 1898 sammesteds [Datter
af MARCUS CHRISTIAN WEIDEMANN, Underbogholder
i Bureauet for udenlandske Betalinger under Finans-
putationen, og CAROLINE JOHANNE f. LÜTKEN].

Adopt. i Henhold til kongelig Bevilling af 23. November 1855:
JOSEFA DEL CARMEN PETERSEN, født 17. Juni 1851 i
Valparaiso [Datter af PETER MARKOE PROM og MANUELA
f. MONTEVERDE],

gift 3. Oktober 1874 med

CARL ADOLPH ROTHE BECH, Kammerherre, Hofjæger-
mester, Ejer af Hovedgaarden Engelsholm (Vejle Amt), R. af D.,
DM., K² af sv. V. O., født 25. September 1847 paa Valbygaard
[Søn af AUGUST VILLADS BECH, Hofjægermester, Ejer af
Hovedgaarden Valbygaard (Sorø Amt), R. af D., DM., K² af østr.
F. J. O., og MARGRETHE CHRISTINE f. ROTHE].

(4 Sønner og 1 Datter).

C) ANTON CARL FRIEDRICH PETERSEN, Ejer af
Avlsgaarden Værsløvgaard (Holbæk Amt), født 17. Maj
1823 i Kjøbenhavn, død 20. December 1882 sammesteds,
gift 1. August 1859 med
ANNA AUGUSTA CHRISTINE GUDE, født 12.
Juli 1834 i Kalundborg, død 19. December 1879 i Kjø-
benhavn [Datter af ALBERT PETER GUDE, Etatsraad,
Herredsfoged i Arts-Skipperinge Herreder (Holbæk Amt),
og BIRGITTE PETRINE f. HANSEN].

5 Børn:

a) ANNA AUGUSTA PETERSEN, født 1. Oktober
1860 paa Værsløvgaard,
gift 4. Maj 1883 med
JOHANN WILHELM SPENGLER, Gehejmer Hof-
rath, Dr. phil., Professor i Zoologi ved Universitetet i
Giessen, R.¹ af hess. Ph. d. H. F. O., født 19. Februar
1852 i Hamburg [Søn af HEINRICH WILHELM
SPENGLER, Dr. med., prakt. Læge i Hamburg, og IDA
f. LANGE].

2 Børn:

α) IDA AUGUSTA SPENGLER, født 21. Marts 1885
i Bremen.

- β) GERTRUD HEDWIG SPENDEL, født 9. Juli 1888 i Giessen.
- b) SOPHIE MARIE PETERSEN, født 23. Marts 1862 paa Vørslevgaard,
gift 10. April 1885 med
HANS FREDERIK FENGER, Skibsfører under Dampskibsselskabet Vendila, født 15. Marts 1854 paa Nordgaarden ved Ringsted [Søn af HANS FREDERIK FENGER, Kammerraad, Ejer af Hovedgaarden Gottesgabe (Maribo Amt), og FREDERIKKE MATHILDE f. FJELSTRUP].

10 Børn:

- α) ANTON FREDERIK FENGER, født 28. Marts 1886 i København, død 24. Juli 1886 i St. Petersborg.
- β) CARL EMIL FENGER, stud. polyt., født 9. Maj 1887 i København.
- γ) MARGRETE SUZANNE FENGER, født 27. April 1889 i København.
- δ) RIGMOR SOFIE FENGER, født 25. August 1891 i København.
- ε) ASTRID MATHILDE FENGER, født 25. November 1894 i København.
- ξ) FRITSE SOPHIE FENGER, født 22. Juni 1896 i København.
- η) FREDERIKKE MATHILDE FENGER, født 26. September 1897 i København.
- θ) ANNA AUGUSTA GUDE FENGER, født 26. September 1897 i København, død 18. November 1897 sammesteds.
- ι) SOPHIE MARIE FENGER, født 1. Januar 1903 i København.
- κ) CHRISTIAN FENGER, født 10. Marts 1904 i København, død 8. April 1904 sammesteds.
- c) FREDERIK ALBERT PETERSEN, cand. polyt., Laboratorieforsøger ved Carlsberg-Bryggerierne, født 28. September 1864 paa Vørslevgaard.

d) RIGMOR PETERSEN, født 6. Juli 1866 paa Værsløvgaard,

gift 3. Januar 1902 med Enkemanden

HANS BERNHOFT KLÆBOE, resid. Kapellan ved Petrus Kirken i Kristiania, født 21. April 1853 paa Gleingaard, Nesne (Dynnes Sogn, Nordlands Amt, Norge). [Søn af OLE EDVARD KLÆBOE, Ejer af Gleingaard, og RAGNHILD JACOBINE BERNHOFT f. KLÆBOE].

1 Barn:

KAY HAAKON GUDE KLÆBOE, født 4. September 1903 i Kristiania.

e) ASTRID PETERSEN, født 19. Oktober 1870 paa Værsløvgaard, død 31. Juli 1893 i Dunmore (Skotland),

gift 19. Oktober 1892 med Enkemanden

ANDERS MORTEN HAMMER FISCHER, Kjøbmand og svensk Vicekonsul i Alloa, Borgmester i Dollar og Justice of the Peace for Stirlingshire og Clackmannanshire, født 21. Februar 1853 i Løgstør [Søn af NIELS PEDER FISCHER, Naalemager i Løgstør, og VILHELMINE PETREA f. WINTHER].

Ingen Børn.

D) THEODOR ERNST PETERSEN, Konferensraad, Overformynder, R. af D., DM., født 20. April 1826 i Kjøbenhavn,

gift 18. Maj 1852 med

1) CAROLINE CHARLOTTE CHRISTIANE BRORSON, født 7. September 1828 i Kjøbenhavn, død 14. Juli 1853 sammesteds [Datter af JOHAN DAVID CHRISTIAN BRORSON, Etatsraad, Kasserer ved Tallotteriet, R. af D., DM., og CHARLOTTE LOUISE f. LUND],

og 8. Januar 1859 med

2) JOHANNE MARIE ROTHE, født 23. April 1830 paa Frederiksberg [Datter af CHRISTIAN ROTHE, Konferensraad, Kommitteret i Rentekammeret, R. af D., DM., og JOHANNE CATHRINE MARIE f. SELMER].

Af 1ste Ægteskab 1 Barn:

- a) CARL FREDERIK CHRISTIAN PETERSEN, Civilingenieur og Arkitekt, født 8. Juni 1853 i København, død 10. November 1881 i Wien; ugift.

Af 2det Ægteskab 3 Børn:

- b) THYRA MARIE PETERSEN, født 23. December 1859 i København,
gift 15. Februar 1882 med
CATO SPANG HANSSSEN, Assessor i Landsover-
samt Hof- og Stadsretten, Formand for Overskatte-
raadet for København, R. af D., født 22. April 1849
i Sønderborg [Søn af HANS PETER HANSSSEN, Stads-
hauptmand og kongl. Raadmand i Sønderborg, Stæn-
derdeputeret, R. af D., og CATHARINE f. SPANG].

3 Børn:

- α) TORBEN THEODOR CATO SPANG HANSSSEN, cand. jur., Sagførerfuldmægtig i København, født 29. December 1882 i København.
β) ESBERN CATO SPANG HANSSSEN, stud. mag., født 30. December 1884 i København.
γ) INGEBORG MARIE SPANG HANSSSEN, født 23. Januar 1888 i København; indskrevet i Vemmetofte Kloster.
- c) AXEL VALDEMAR PETERSEN, Assessor i Københavns Kriminal- og Politiret, født 21. Juni 1862 i København,
gift 5. September 1902 med
ELISA CHRISTINE BRANDT, født 12. Februar 1866 i Leith [Datter af FRIDERICH THORCHILD NICOLAI BRANDT, Grosserer i København, senere i Leith, og ELINE (LENE) KIRSTINE f. HANSEN].

2 Børn:

- α) THEODOR ERNST PETERSEN, født 5. Februar 1904 i København.
β) GUDRUN AGNETE PETERSEN, født 5. Februar 1905 i København; indskrevet i Vemmetofte Kloster.

- d) **HELGA MARGRETHE PETERSEN**, født 10. Februar 1866 i Kjøbenhavn,
gift 14. Juni 1890 med
DANIEL KNUT WINTZELL, Dr. phil., Lektor ved Högre allmänna läroverket i Helsingborg, Rektor ved og Ejer af Högre Elementarskolan för flickor sammesteds, født 11. December 1858 i Karlskrona [Søn af **JOHAN ALFRED WINTZELL**, Fanejunker ved Marineregimentet i Karlskrona, SM., og **CHRISTINA f. OLSSON**].

4 Børn:

- α) **KARIN WINTZELL**, født 29. August 1891 i Lund, død 5. Oktober 1891 sammesteds.
β) **ELSA WINTZELL**, født 21. Januar 1893 i Lund.
γ) **TEODOR WINTZELL**, født 2. Oktober 1894 i Lund.
δ) **ASTRI WINTZELL**, født 26. August 1897 i Malmø.
-

BIOGRAFISKE OPLYSNINGER

OM

MEDLEMMER AF SLÆGTEN M. V.

ASMUS PETERSEN er født paa Fædrenegaarden Rønshoved d. 22. Oktober 1742, medens der om hans Barndom ikke foreligger nærmere Oplysninger. Han, der havde bestemt sig for den gejstlige Stand, blev allerede i 1756 indskrevet ved Københavns Universitet, hvorfra han d. 5. December 1765 blev theologisk Kandidat¹⁾. Efter Familietraditionen skal han tillige have studeret i Jena og Kiel, uden at Tiden herfor dog kan angives. I Efteraaret 1775 blev han, i en Alder af 33 Aar, af Menigheden valgt til Sognepræst i Aventoft ved Tønder, hvilket Valg stadfæstedes af Kongen d. 8. December 1775²⁾. Livsvilkaarene i det fattige Aventoft Sogn vare vel egnede til stadig at bringe Livets Alvor i Erindring. Sognet, der mod Nord støder til Vidaaen, som her optager Afløbet fra Aventoft Sø og Gotteskog, er oftere delvis oversvømmet, og Præstens Besøg i de vestligste Dele af Sognet, der maatte foretages, dels til Fods, dels i Baad, vare i høj Grad besværlige og ikke sjældent forbundne med Livsfare³⁾. Kirkesproget var tysk, medens Befolkningens Sprog var dansk, og dette for

¹⁾ Meddelt af Genealogisk Institut (efter Universitets-Matrikelen).

²⁾ Jfr. tyske Kancellis Forestillinger af 26. Oktober og 7. December 1775. (Rigsarkivet).

³⁾ En nærmere Beskrivelse af Sognet samt af dets Levevilkaar og Naturforhold findes bl. a. hos *H. N. A. Jensen*: Versuch einer kirchlichen Statistik des Herzogthums Schleswig II (Flensburg 1841) S. 542—43.

Menighedens Tarv saa mislige Forhold foranledigede Asmus Petersen og hans Embedsbrødre i Humdrup og Ubjerg til ved General-Kirkevisitationen i Aventoft i 1780 at udtale sig for Indførelsen af dansk Gudstjeneste og Religionsundervisning, et Forslag, som nærmere motiveredes i en af Pastor A. G. Fabricius i Humdrup forfattet Redegjørelse af 3. September 1780, der blev overleveret General-Superintendenten Adam Struensee¹⁾. Skjønt denne maatte erkjende det rigtige i den foreslaaede Forandring, forblev dog i Henhold til tyske Kancellis Resolution af 26. April 1783 alt ved det gamle²⁾, og Asmus Petersen, der selv var udgaet af dansk Slægt, maatte følgelig ogsaa fremdeles forrette Gudstjenesten for sin danske Menighed paa tysk.

Efter i over 17 Aar at have virket som Præst i Aventoft under disse trange og vanskelige Forhold, blev han d. 19. Juli 1793 udnævnt til Sognepræst i Nørre-Løgum³⁾ ved Løgumkloster, hvor Kirkesproget var dansk. I Løgumgaard, hvor Kirke og Præstegaard er beliggende, havde Asmus Petersen vel blidere ydre Kaar, men Sygdom og Svagelighed — sikkert en Følge af de haarde Vilkaar, under hvilke han i Aventoft havde levet, — lagde snart sin tunge Haand paa ham. Fra Aaret 1796 var han blind paa det ene Øje og blev derhos hjemsøgt af Gigtmærter, og i 1805 mistede han efter et 28-aarigt Ægteskab sin Hustru, hvis ældre Halvsøster han c. 1½ Aar efter ægtede. Da han omsider, efter en omtrent 50-aarig Præstegjærning, d. 9. August 1825 efter Ansøgning erholdt Afsked fra sit Embede, var han medtaget af de hæftigste Gigtmærter og havde mistet Brugen af sin højre Haand. Ikke længe efter sin Afskedigelse, nemlig den 29. April 1826, lukkede han sit trætte Øje i Løgumgaard i en Alder af 83½ Aar og blev begravet ved Siden af sine tvende Hustruer paa Nørre-Løgum Kirkegaard. Gravstenen bærer Indskriften: Salige er de, som dø i Herren, de hvile af deres Arbejde, men deres Gjærninger følge med dem. (Aabenb. XIV. 13).

1) Fader til Grev Johan Friedrich Struensee.

2) Jfr. nærmere angaaende dette Forsøg paa en Bedring af Forholdene C. F. Allen: *Det danske Sprogs Historie i Hertugdømmet Slesvig eller Sønderjylland I* (Kjøbenhavn 1857) S. 308—19.

3) Jfr. om dette Sognekald H. N. A. Jensens *anf. Værk I* (1840) S. 301-4.

Det hedder om ham, at han havde en noget vanskelig Udtale, der lagde ham Hindringer i Vejen¹⁾, medens det gjentagne Gange fremhæves, hvorledes han paa den berømmeligste Maade havde røgtet sin Embedsgjærning²⁾. I sin stille og opofrende Virksomhed ved Danskhedens Grænse mod Syd vandt han sig et hædret Navn, der holdes i Ære af den Slægt, der er udgaet fra ham.

FRIEDERICH ERASMI PETERSEN er født i Aven-toft d. 28. April 1783 som det fjærde-ældste af Sognepræsten Asmus Petersens otte Børn. Han forlod tidlig sit beskedne Fædrenehjem og drog — efter sin egen Beretning, med en Kapital af en Specie i Lommen — til Flensborg, hvor han stod i Handelslære, indtil han i Aaret 1801, eller dog i den nærmeste Tid efter Slaget paa Rheden, rejste til Kjøbenhavn, der skulde blive hans fremtidige Hjemsted. Han kom i Kjøbenhavn snart i Forbindelse med sin senere Svigerfader, Grosserer Kay August Christiani, og gjorde under Kjøbenhavns Bombardement i Septembredagene 1807 Vagttjeneste paa Voldene som Menig i Borgervæbningen, fra hvilken han som Korporal erholdt Afsked i Juni 1810³⁾. Allerede d. 29. April 1808 — Dagen efter hans Opnaelse af 25-Aars Alderen — erhvervede han Borgerskab som Handelskommissionær og gik derpaa i Kompagni med Grosserer August Götke, der drev en ikke ubetydelig Handel under Firmanavnet A. Götke & Co. Friederich Petersen, der i 1812 købte Ejendommen Hyskenstræde Nr. 8 (Matr. Nr. 143), blev efter knap et Aars Ægteskab med K. A. Christianis Datter, Enkemand i Maj 1813 og mistede kort efter sin Kompagnon, der d. 22. August s. A. afgang ved Døden i Christianis Hjem paa Vesterbro⁴⁾. Han øn-

¹⁾ Jfr. tyske Kancellis Forestilling af 12. Juli 1793, der henviser til »seine etwas schwere Aussprache«. (Rigsarkivet).

²⁾ Jfr. tyske Kancellis, i forrige Note anførte Forestilling af 12. Juli 1793 og slesv.-holst.-lauenb. Kancellis Forestilling af 2. August 1825. (Rigsarkivet).

³⁾ Jfr. Anciennitetsliste i Krigsministeriets Arkiv (S. 119).

⁴⁾ Jfr. Skifteprotokoller i Landsarkivet for Sjælland m. m. samt Andragende om Beskikkelse af Skiftekommissarier i Rigsarkivets 2den Afdel.

skede nu at etablere en selvstændig Handel, og erholdt ved Kancelliets Resolution af 7. Juli 1814 Tilladelse til at ombytte sit Borgerskab som Handelskommissionær med Borgerskab som Grosserer i Kjøbenhavn¹⁾, hvilket sidstnævnte Borgerskab han derpaa erholdt udfærdiget d. 12. Juli 1815. Denne Dag betegner Grundlæggelsen af det senere saa højt ansete Firma *Fried. E. Petersen*, der først endelig hævdedes i Aaret 1902. De første Aar efter 1815 vare naturligvis optagne af Arbejdet paa at lægge Grundvolden til den ny selvstændige Virksomhed, som var hans Maal. Han solgte i Juni 1818 Ejendommen i Hyskenstræde og købte samme Aar den store Kjøbmandsgaard Nyhavn Nr. 63 (Matr. Nr. 32), der i Oktober 1818 — nogle faa Uger før han indgik sit andet Ægteskab med sin første Hustrus Kusine — blev ham tilskjødet, og som blev Firmaets fremtidige Sæde. Fra dette Tidspunkt falder Friederich Petersens Livsgjærning sammen med hans Firmas Historie. Vi finde ham i Aarene efter omkr. 1820 som Forsørgelsesforstander, hvorhos han, der oprindelig hørte til Petri Menighed, fra 1824 til 1828 i Egenskab af Kurator var Medlem af Bestyrelsen for St. Petri Kirke og Menighed med de under samme hørende Stiftelser, deriblandt det Petersen'ske Jomfrukloster. Iøvrigt stræbte han ikke efter at spille nogen Rolle i det offentlige Liv, noget, der laa hans tilbageholdende Natur fjærnt. Lige fra Firmaets Grundlæggelse til sin Død anvendte han sin utrættelige Flid og Energi paa at fremme sin Handelsvirksomhed og hævde sit Firmas Anseelse. Oprindelig havde Firmaet nærmest Karakteren af et Kommissionsfirma, medens Handelen for egen Regning først efterhaanden tog Fart. Han havde ret omfattende Forbindelser i Flensborg, Hamburg og Sverige og drev bl. a. Handel med Korn og svensk Jærn, men af særlig Betydning for Firmaet blev dog dets Varehandel paa Island, som han lod besejle med Firmaets egne Sejlskibe, hvilke ogsaa en Tidlang besørgede den islandske Post.

Ved hans Forudseenhed lykkedes det ham, der i 1846

¹⁾ Hans Ansøgning desangaaende beror i Rigsarkivets 2. Afdel., medens andre herhenhørende Oplysninger og Aktstykker findes i Kjøbenhavns Raadstuearkiv.

havde optaget sin ældste Søn som Deltager i Firmaet, at føre Handelshuset uskadt gennem Handelskrisen i 1857, og Firmaet stod herefter som et af de mest ansete i Hovedstaden og som Gjenstand for den mest ubetingede Tillid.

Livet indenfor Kjøbmandsgaardens fire Vægge var præget af stræng Alvor og Pligtopfyldelse, og den lille, stilfærdige Mand, der var Hjemmets Bærer, opretholdt paa sin bramfri Maade stedse en ejendommelig patriarkalsk Stilling indenfor sin Kreds og sin Familie. Hans anden Hustru, der var udgaaet fra et slesvigsk Embedsmandshjem, førte ret udprægede tyske Sympathier med sig, hvorfor Hjemmets Sprog indtil hendes Død i Maj 1848 forblev tysk. De højere Embedsmænd fra det slesvig-holsten-lauenborg'ske Kancelli havde ogsaa i hendes Tid deres Gang i Hjemmet i Nyhavn, medens Friederich Petersen selv yndede med gamle Venner at underholde sig paa plattysk, naar Lejlighed dertil gaves. Han holdt sig udenfor den nationale Kamp, og hans Standpunkt til Spørgsmaalet om Sønderjyllands Forhold til Kongeriget var det gammeldags loyale, der betegnedes ved hans Henvisning til, at vi jo alle havde den samme Konge. Den Ligevægtsstilling mellem dansk og tysk, der var betegnende for saa mange af Hovedstadens betydeligere Slægter i det nittende Aarhundredes første Halvdel, gjenfinde vi ogsaa her, hvor imidlertid Husfaderens strænge Loyalitet førte med sig, at den mere udpræget nationale Luftning, der gennem den yngste Søn førtes ind i Hjemmet, ikke gav sig Udslag i nogen egentlig Brydning. Fredsslutningen i Wien i Oktober 1864 ramte da ogsaa den dengang 81-aarige Mand, hvis Legemskraft da var brudt, som et haardt Slag. Han afgik kort efter ved Døden d. 17. November 1864 og blev begravet paa Københavns Assistents-Kirkegaard, hvor ogsaa hans tvende Hustruer havde fundet deres Hvilested.

Friederich Petersen var en i sin Art fremragende Mand, der med sit Handelssnille og sin Forudseenhed forbandt en saa udpræget Pligtfølelse, at denne i første Række bliver betegnende for hans Liv og hans Gjærning. Først i hans sidste Aar levnede hans Arbejde ham Tid til at befatte sig med boglig Sysse, men han kunde da ogsaa med den største Interesse fordybe sig i historisk Læsning, især naar Gjenstanden for

denne var en helstøbt Personlighed. Han manglede Sansen for Spøg og havde sine Smaasærheder i den daglige Omgang, men hvad Retsindighed, Hjælpsomhed og Trofasthed angaar, var han blandt de første, og hans Minde omgives med Føje af den største Højagtelse.

GEORG DIEDRICH ASMUS PETERSEN er født i Kjøbenhavn d. 2. Oktober 1820 og gik som Dreng i Borgerdydskolen paa Christianshavn. Som ganske ung bestemtes han for Handelen og ansattes paa Faderens Kontor fra August 1836. Fra Januar 1840 til April 1843 opholdt han sig for sin Uddannelses Skyld i Hamburg, hvor han var ansat hos Firmaet L. F. Lorent, am Ende & Co., et dengang betydeligt Kommissionsfirma, der havde Handelsforbindelser i de nordiske Lande. Efter sit Ophold i Hamburg, under hvilket han oplevede Byens Brand i Maj 1842, foretog han en Rejse bl. a. til England, og knyttedes ved Hjemkomsten herfra atter til Faderens Forretning. Den 12. December 1846 erhvervede han Borgerskab som Grosserer i Kjøbenhavn og optoges omtrent samtidig i Firmaet Fried. E. Petersen, der fortsattes under uforandret Firmanavn med Faderen som Seniorchef, indtil Georg Petersen ved Faderens Død d. 17. November 1864 overtog Handelshuset som eneste Indehaver. Han forblev stedse tro mod Husets Traditioner og fortsatte Forretningen i Faderens Aand, saaledes, at endog de gammeldags, men i al deres Beskedenhed saa stilfulde Kontorer i Mellembygningen i Ejendommen Nyhavn Nr. 63 forbleve saa godt som uforandrede lige til hans Død. Hans udprægede Konservatisme paa Forretningslivets Omraade og hans deraf betingede Mangel paa Sympathi for det moderne Handelslivs Former førte imidlertid naturligt med sig, at han i Tidens Løb lidt efter lidt begrænsede sin egentlige Handelsvirksomhed, af hvilken han dog stedse opretholdt en Del, navnlig nogen Handel paa Island, hvilken han i de senere Aar dog ikke drev med egne Skibe. Men den saaledes stedfundne Indskrænkning af Firmaets Varehandel var dog saa langt fra at stille ham i Skygge indenfor Forretningsverdenen, at han tværtimod i Aarenes Løb vandt en stedse mere frem-

skudt Position og en stadig forøget Indflydelse. I Marts 1863 var han blevet Medlem af Grosserersocietetets Komité, hvilken Stilling han bibeholdt i 18 Aar indtil Marts 1881. I September 1870 valgtes han til Delegeret i Søassuranceselskabet »De private Assurandører« og virkede som saadan, indtil han i September 1884 konstitueredes og i December s. A. valgtes til Kommitteret. Hans Virksomhed indenfor dette ansete Selskab strakte sig lige til hans Død og blev af ikke ringe Betydning for Selskabet, hvilket han omfattede med stor Interesse. Allerede i Marts 1860 var han blevet Medlem af Bankraadet for Privatbanken i Kjøbenhavn og var bl. a. herigjennem kommet i nærmere Berøring med C. F. Tietgen, hvis geniale Personlighed paa en ejendommelig og for Banken saare heldbringende Maade suppleredes ved den af Georg Petersen repræsenterede grundmurede Soliditet og sikre Dømmekraft. Han valgtes i Maj 1886 til Formand for Bankraadet, og kom i denne Stilling, som han beholdt til sin Død, til at udøve en betydelig Indflydelse paa Bankens Ledelse, en Indflydelse, der holdt sig ogsaa efter Tietgens Tilbagetræden i 1896.

Medens Georg Petersens Navn ogsaa er knyttet til andre merkantile Foretagender end de nævnte, saaledes bl. a. til Aktieselskabet »Nordisk Brandforsikring«, af hvis Repræsentantskab han var Medlem fra Selskabets Stiftelse i September 1897, var det dog i særlig Grad »De private Assurandører« og Privatbanken, som han helligede sin Interesse og sit Arbejde. Paa Børsen kom han næsten daglig og hørte til dennes bedst kjendte og mest ansete Medlemmer, ligesom han ogsaa i det private Liv havde en stor Omgangskreds og mange Venner. Han, der i 1898 efter et over 51-aarigt Ægteskab mistede sin Hustru, begrænsede dog i sine senere Aar som Følge af hendes Svaghed sin private Omgang til en snævrere Kreds, medens han til det sidste vedblev i det Stille at udøve en udstrakt Godgjørenhed.

Georg Petersen, hvis Rolle i det offentlige Liv hovedsagelig maa henføres til de sidste 20 Aar af hans Liv, blev d. 11. December 1885 udnævnt til Etatsraad, den 26. Maj 1892 til Ridder af Dannebrog og den 2. April 1897 til Dannebrogsmænd. Han bevarede sin Helbred usvækket til sin Dødsdag

og afgik uden foregaaende Sygdom ved Døden d. 20. December 1900. Sammen med sin Hustru ligger han begravet paa Frederiksberg Kirkegaard.

Han var en Mand af den gamle Skole og derhos en djærv Mand, der med et noget tilknappet, undertiden noget barsk ydre Væsen forbandt stor personlig Elskværdighed og megen Hjærtelighed. Ikke mindst ved sin tillidvækkende Personlighed, sin ubetingede Redelighed og sin sunde Sans har han ydet sit Bidrag til vort Handelslivs Trivsel i det nittende Aarhundredes Slutning, og som en af de faa tilbageværende Repræsentanter for de gamle traditionsrige Handelshuse har han tilført sin Tids Forretningsliv noget af den Ballast, der udgjorde hines Styrke¹⁾.

Firmaet Fried. E. Petersen hævdedes efter Georg Petersens Død og var af hans Testamentsexekutorer endelig afviklet i Begyndelsen af Aaret 1902²⁾. Den gamle Kjøbmandsgaard i Nyhavn³⁾ gik over paa andre Hænder, medens en Del af Georg Petersens efterladte Formue anvendtes til et, under Bestyrelse af Grosserersocietetets Komité henlagt Legat, der bærer Georg Petersens og hans Hustrus Navn⁴⁾.

ANTON CARL FRIEDRICH PETERSEN fødtes d. 17. Maj 1823 i Kjøbenhavn og søgte i sin Barndom først Borgerdydskolen paa Christianshavn, senere Mariboës Skole. Efter Konfirmationen ansattes han paa Faderens Kontor for at ud-

1) En Værdsættelse af Georg Petersen fra et merkantilt Synspunkt findes i nogle Artikler om ham i Dagbladet »Børsen« for den 7. Oktober samt d. 21. og 28. December 1900, jfr. ogsaa C. F. Bricka: Dansk biografisk Lexikon XIII (Kjøbenhavn 1899) S. 29—30 (ved E. Meyer), Provst H. M. Fengers Tale ved hans Jordefærd d. 27. December 1900 (trykt som Manuskript) og Illustreret Tidende for d. 30. December 1900.

2) Firmaet er til Firmaregistret afmeldt d. 10. Februar 1902. Som en Erindring om Handelshuset hænger i Grosserersocietetets Komitéværelse paa Børsen en gammel Relieffremstilling af Kjøbenhavns Børs, der havde sin Plads over Sofaen i Fried. E. Petersens og Georg Petersens private Kontor.

3) Et af J. T. Hausen i 1902 malet Billede af Gaarden er i Familiens Eje.

4) Jfr. nedenfor S. 31 og 42—48.

dannes til Kjøbmand, idet det var Faderens Ønske i sin Tid at optage ham som Deltager i Firmaet. En asthmatiske Lidelse, der havde fulgt ham fra Barnealderen, og som bele hans Liv lagde ham Hindringer i Vejen, medførte imidlertid, at han, efter i Tiden fra Oktober 1852 til Juni 1853 at have foretaget en Rejse til Syden under Ledsagelse af den senere bekjendte Læge A. Brünniche, besluttede sig til at blive Landmand. En kortere Tid søgte han praktisk Uddannelse i Landvæsenet paa Vibygaard ved Roskilde og erhvervede derpaa i Juli 1855 Avls- gaarden Vørslevgaard i Vørslev Sogn ved Kalundborg, hvis Tilliggende dengang var c. 32¹/₂ Tønde Hartkorn. Han, der i 1859 indgik Ægteskab, og hvis fem Børn alle ere fødte paa Vørslevgaard, drev denne Ejendom, indtil han i Marts 1876 solgte den til Fratrædelse d. 1. April s. A. Han flyttede derefter med sin Familie til Helsingør, hvor han boede tæt udenfor Byen indtil Efteraaret 1879, og bosatte sig saa i Kjøbenhavn for der at tilbringe sine sidste Leveaar. Han mistede sin Hustru i December 1879 og afgik selv ved Døden d. 20. December 1882. Han og hans Hustru ere begge begravede paa Frederiksberg Assistents-Kirkegaard (Fasan-Kirkegaarden).

Hans Pligtopfyldelse og retsindige Tænkemaade var fra alle Sider erkjendt, og den smukke Have paa Vørslevgaard var et af de mange Vidnesbyrd om hans Kjærlighed til og Interesse for Blomster og Planter.

THEODOR ERNST PETERSEN er født d. 20. April 1826 i Kjøbenhavn og søgte, ligesom sine ældre Brødre, Borgerdydskolen paa Christianshavn. Han tog Studentereksamen i Oktober 1843, 2den Examens 1ste og 2den Del i April og Oktober 1844 og blev juridisk Kandidat d. 9. Juni 1849. Fra Barndommen af havde han gjort sig bemærket ved sin, af en udmærket Hukommelse begunstigede, Lære- og Læselyst, navnlig paa det historiske Omraade, og havde i modnere Alder en Tidlang under Overvejelse helt og holdent at hellige sig til det historiske Studium, men da Afgjørelsen skulde træffes, yalgte han dog den juridiske Løbebane og blev i November 1849 ansat som Volontær i Justitsministeriet. Allerede d. 11.

Oktober 1851 blev han beskikket til Kancellist ved Generalauditoriatet for Landetaten og d. 28. November s. A. udnævnt til Auditeur i Armeen. Som Auditeur fungerede han ved forskellige, i Hovedstaden garnisonerende Afdelinger, bl. a. ved de holstenske Afdelinger, idet han fra sit fædrene Hjem var vant til med samme Lethed at udtrykke sig paa tysk og dansk. Han omfattede sin Embedsgjærning med den største Interesse, medens han — navnlig efterat han i 1853, efter lidt over et Aars Ægteskab, var blevet Enkemand — tillige med Iver drev sit Yndlingsstudium, Historien. Den 4. September 1854 blev han udnævnt til Auditeur ved 1ste Infanteri-Brigade og begav sig i Begyndelsen af Januar 1855 paa en længere Rejse, paa hvilken han navnlig opholdt sig i Frankrig, Italien og Orienten¹⁾. Efterat han i Slutningen af Juni 1856 var vendt hjem, udgav han det følgende Aar Skriftet »Et Besøg i Jerusalem og Omegn«, der er den første danske Rejsebeskrivelse af den hellige Stad. Den 6. November 1857 udnævntes han til Overauditeur — en Titel, som han den 14. Februar 1871 frasagde sig — og fra Maj til September 1858 foretog han en Rejse til England, navnlig med det Formaal at studere Juryinstitutionen i dens egentlige Hjemland og overhovedet for at vinde Indsigt i de processuelle Reformspørgsmaal, der da vare rejste herhjemme. I den følgende Tid fungerede han, der i Januar 1859 indgik nyt Ægteskab, gjentagne Gange som konstitueret Assessor i Lands- over- samt Hof- og Stadsretten, dels — for kortere Tid ad Gangen — i Henhold til Konstitutioner af 1. November 1858, 4. Juli, 13. September og 12. Decenber 1859, dels i Tiden fra d. 22. Juni 1860, indtil han d. 18. Januar 1862 udnævntes til Assessor i den nævnte Ret.

Den 23. Februar 1864 blev han af Justitsministeriet beskikket til som Forhørsdommer at tiltræde den i Henhold til foreløbig Lov af 13. s. M. om Undersøgelse og Paakjendelse af Sager betreffende opbragte fjendtlige eller mistænkelige Skibe i Kjøbenhavn nedsatte Undersøgelsesret og d. 26. s. M. af Marineministeriet beskikket til Formand for Admiralitetsretten

¹⁾ Jfr. om denne Rejse Fortalen til hans i 1857 udgivne, i Texten nævnte Skrift.

i Kjøbenhavn. Efter med stor Anerkjendelse at have udført disse ansvarfulde Hværv, udnævntes han d. 5. September 1864 til Ridder af Dannebrog. Fra d. 18. September 1872 til d. 25. Juni 1874 var han Næstformand i Sø- og Handelsretten og fra d. 30. Januar 1873 til d. 11. Februar 1879 Medlem af og Formand for den i Henhold til Lov 14. December 1857 nedsatte Expropriationskommission for Kjøbenhavn. Sin Dommervirksomhed opgav han først, da han d. 26. Oktober 1878 udnævntes til Overformynder, i hvilken Stilling han, der d. 22. December 1882 udnævntes til Dannebrogsmænd, forblev, indtil han af Helbredshensyn søgte sin Afsked, der fra d. 30. April 1890 at regne blev ham bevilget d. 15. s. M., samtidig med, at han udnævntes til Konferensraad. Under hans Enbedstid som Overformynder¹⁾ faldt Konverteringen af Statsgjælden og af en væsentlig Del af de i Omløb værende Kreditforeningsobligationer, en Begivenhed, som det ved hans Omsigt lykkedes ham at bringe Overformynderiet igjennem, uden at det blev nødvendigt at ty til en Nedsættelse af Renten af de under Overformynderiets umiddelbare Forvaltning staaende Kapitaler. Som Overformynder havde han Bolig i Overformynderiets daværende Ejendom i Stormgade Nr. 17.

I Aarenes Løb var der iøvrigt paa forskjellig Vis lagt Beslag paa hans Indsigt og Arbejdskraft. Fra Februar 1879 til Januar 1883 var han saaledes Medlem af Bestyrelsen for Kunstforeningen i Kjøbenhavn, for Aarene 1879 og 1880 som Sekretær, for 1881 som Formand og for 1882 som Næstformand. Fremdeles var han fra August 1879 til Udgangen af Juli 1883 og fra December 1885 til Udgangen af Juli 1890 Medlem af og fra August 1887 tillige Formand for Nationalbankens Repræsentantskab, hvorhos han fra November 1879 var Medlem af og fra November 1883 tillige Formand for Bestyrelsen for Interessentskabet »Kongens Bryghus«, hvilket

¹⁾ Paa det i August 1884 afholdte nordiske Juristmøde i Stockholm har han meddelt forskjellige Oplysninger om Overformynderiet og udtalt sig om sit Syn paa nogle af Hovedspørgsmaalene indenfor Myndighedsreglernes Omraade, jfr. Förhandlingar vid femte nordiska Juristmötet i Stockholm (Upsala 1884) S. 109—117.

Hværv han bibeholdt, indtil Bryghuset i Januar 1891 overgik til Aktieselskabet »De forenede Bryggerier«. Efter i Foraaret 1890 at have trukket sig tilbage fra sin Embedsvirksomhed og efter i den paafølgende Vinter at have opholdt sig i Italien og Grækenland med sin Hustru, gjen vandt han nogenlunde sin Helbred, der i de følgende Aar yderligere bedredes, og i Maj 1892 kunde han saaledes modtage Valg til Kommitteret i Kreditkassen for Husejerne i Kjøbenhavn, i hvis Ejendom i Ny Vestergade han indflyttede i Efteraaret 1900; først med Udgangen af Maj 1906 fratraadte han paa Grund af Alder dette hans sidste Tillidshværv af mere offentlig Karakter.

Hvad der i særlig Grad har præget hans hele Livsgjærning, er hans aldrig svigtende Pligtroskab, medens hans mange Rejser og hans omfattende Kundskaber og Interesser bidrog til at give ham et videre Syn. Lige fra sin første Ungdom havde han med Varme sluttet sig til den nationale og skandinaviske Bevægelse og var i Tidernes Løb kommet i Berøring med mange af sin Samtids betydelige Mænd. Selv i sin høje Alder, i hvilken han hovedsagelig har syslet med Oldtidens Historie, har han bevaret sin Interesse for, hvad der bevæger sig omkring ham i Hjemlandets og Udlandets offentlige Liv.

FREDERIK ALBERT PETERSEN er født paa Værsløvgård den 28. September 1864. Sin første Barndom tilbragte han dér og sattes fra sit 10de Aar i Roskilde lærde Skole, hvorfra han i Sommeren 1884 dimitteredes som Student af den matematisk-naturvidenskabelige Retning. Aaret efter undertastede han sig den filosofiske Prøve ved Universitetet og uddannede sig derefter ved Polyteknisk Lærestanstalt som Fabrik-ingenieur (Kemiker). I Januar 1891 blev han cand. polyt. og var fra Efteraaret s. A. til August 1894 Assistent ved Alfred Jørgensens gjæringsfysiologiske Laboratorium paa Frederiksberg, en Virksomhed, der dog blev afbrudt ved et længere Sygeleje som Følge af, at han den 14. September 1892 blev alvorlig kvæstet ved en Overkjørsel paa Frederiksberg Bakke. Fra August 1894 til Maj 1895 foretog han, der havde valgt Bryg-

gerividenskaben som sit særlige Fag, en Studierejse, bl. a. til Tyskland og Østerrig, paa hvilken Rejse han hovedsagelig opholdt sig i München, hvor han, foruden at besøge de derværende Bryggerier, søgte videre Uddannelse i Gjæringskemi hos Carl Lintner. Efter Hjemkomsten overtog han Stillingen som Kemiker ved Schous Bryggeri i Kristiania, hvor han opholdt sig fra Begyndelsen af Juni 1895 til 1. April 1900, og foretog derpaa fra Slutningen af September til Slutningen af December 1900 i fagligt Øjemed en Rejse til Nordamerika med Hovedophold i Chicago. En alvorlig Sygdom i Begyndelsen af Aaret 1901 — under hvilken han plejedes af Søsteren Rigmor, der indtil da havde virket som Sygeplejerske i Nordamerika, — nødvendiggjorde et længere Ophold i Udlandet, navnlig i Italien, som han iøvrigt ogsaa senere har haft Lejlighed til at besøge. I første Halvdel af Aaret 1904 var han bosat i Hamburg for --- delvis for egen Regning — dér at udnytte et Patent betræffende Indvinding af Fedtstof. En blivende Stilling indenfor sit specielle Fag opnaaede han, da han fra 1. November 1904 ansattes som Forstander for Carlsberg-Bryggeriernes gjæringsfysiologiske Laboratorium, fra hvilken Stilling han — ved de i 1906 stedfundne Forandringer indenfor Bryggeriernes Ledelse — d. 1. Oktober 1906 gik over til at blive Laboratorieforstander ved Carlsberg-Bryggerierne.

CARL FREDERIK CHRISTIAN PETERSEN er født d. 8. Juni 1853 i Kjøbenhavn. Da hans Moder nogle Uger efter hans Fødsel afgik ved Døden, kom han i Huset hos Bedstefaderen og henlevede saaledes sin første Barndom i den gamle Kjøbmandsgaard i Nyhavn, hvor navnlig hans ugifte Tante, Sophie Petersen, tog sig af hans Opdragelse (og Forkjælelse). Nogen Tid, efter at Faderen i Januar 1859 havde indgaaet nyt Ægteskab, tog han Sønnen hjem til sig, men anbragte ham i 10—11-Aars Alderen i Herlufsholms Skole og Opdragelsesanstalt. 16 Aar gammel kom han derfra tilbage til Faderens Hjem paa Frederiksberg og søgte i to Aar Haderslev Læreres Skole, hvorfra han i Sommeren 1871 blev Student. I Efteraaret samme Aar drog han til Zürich og studerede ved

det derværende Polyteknikum, indtil han d. 25. Marts 1876 erholdt Afgangsbevis derfra som Civilingenieur. Hans kunstneriske Interesser førte ham imidlertid bort fra det af ham oprindeligt valgte Fag, og efter at han i Sommerens Løb havde opholdt sig i nogle af Tysklands gamle Byer for at gjøre sig bekendt med den ældre tyske Bygningskunst, rejste han til Wien for der at søge Uddannelse som Arkitekt. Efter nogen Tids Forberedelse indtraadte han som Elev paa Kunstakademiet i Wien, hvorfra han efter 2 $\frac{1}{2}$ Aars Forløb erholdt Afgangsbevis som Arkitekt d. 31. Marts 1880. Under sin Studietid dér havde han navnlig søgt Vejledning hos vor berømte Landsmand Friherre Theophilus Hansen, under hvis Ledelse han udarbejdede forskellige Udkast og Tegninger, deriblandt et skjønt, i 1880 udført Udkast til Fuldførelsen af Frederikskirken i Kjøbenhavn. Yderligere havde han ved Rejser, især i Tyskland og Italien, søgt at udvikle sig videre som Kunstner, og i Sommeren 1880 vendte han omsider tilbage til Hjemmet, som han iøvrigt under sin Studietid i Udlandet oftere havde besøgt. I Kjøbenhavn deltog han fra Efteraaret 1880 til Udgangen af Juni 1881 under F. Meldahl som ledende Arkitekt og Alb. Jensen som dennes Hovedmedhjælper i Arbejdet ved Opførelsen af Frederikskirken efter Meldahls Plan¹⁾, men da han ikke herhjemme fandt Udsigterne gunstige, fattede han den Beslutning at vende tilbage til Wien for der at gjøre sine Studier i kunstindustriell Retning frugtbringende.

En af de første Dage i Juli 1881 forlod han for sidste Gang Danmark og ankom efter nogle Ugers Ophold i Sveits til Wien, hvorfra det var hans Agt at gjøre en Studierejse til Grækenland og Italien. Under sit Ophold i Wien afgik han imidlertid ved Døden d. 10. November 1881. Hans Lig førtes til Danmark, hvor han blev bisat paa Garnisons Kirkegaard i samme Grav, i hvilken hans Moder kort efter hans Fødsel var blevet jordet.

I December 1881 modtog hans Fader fra den Afdødes

¹⁾ En større, af Carl Petersen udført, Tegning efter Meldahls Projekt til Frederikskirken med Omgivelser findes gengivet i Illustreret Tidende for 3. Oktober 1880.

store Vennekreds i Wien en Adresse, der gav Udtryk for hans Venners og Kollegers Deltagelse i Anledning af hans tidlige Død og for deres Højagtelse og Hengivenhed for den Afdøde. Han var en alvorlig, noget indesluttet Mand, hvis helt igjennem noble Karakter har sikret ham det smukkeste Eftermæle saavel indenfor som udenfor hans Slægt.

AXEL VALDEMAR PETERSEN fødtes i Kjøbenhavn d. 21. Juni 1862 og søgte som Barn Haderslev Læreres Skole, hvorfra han senere overgik til Mariboers Skole. Han blev i Sommeren 1880 Student af den mathematisk-naturvidenskabelige Retning og opholdt sig derpaa et Aar — fra September 1880 til September 1881 — paa Godset Lerchenfeldt ved Kalundborg som Landvæsenselev, et Ophold, der mere skyldtes Helbredshensyn end Tilbøjelighed for Landvæsenet som Livsstilling, men som i førstnævnte Henseende bragte det bedst mulige Udbytte. Han, der lige fra sin første Barndom paa det inderligste havde været knyttet til Faderen, hvis hele Personlighed var af afgjørende Indflydelse paa hans Udvikling, bestemte sig efter nogen Vaklen for det juridiske Studium; i Juni 1882 underkastede han sig den filosofiske Prøve, i Januar 1884 den anordnede Tillægsexamen i Latin, og den 2. Juni 1886 blev han juridisk Kandidat. Som Øhlenschläger-Tegnérsk Stipendiat opholdt han sig i Efteraarsemestret 1886 ved Upsala Universitet og foretog fra Begyndelsen af Marts 1887 til Begyndelsen af April 1888 en Studierejse til Tyskland, hvor han i c. 5 Maaneder boede i Leipzig og i et halvt Aar i München. Førstnævnte Sted havde han Lejlighed til bl. a. at høre Forelæsninger hos Bernh. Windscheid, medens hans videnskabelige Udbytte af Rejsen hovedsagelig knytter sig til hans retshistoriske Studier under Konrad Maurer i München. Efter Hjemkomsten erholdt han Ansættelse hos Højesteretssagførerne Ch. Shaw og H. Dietrichson og var autoriseret Fuldmægtig hos disse i c. 1 $\frac{1}{2}$ Aar indtil Begyndelsen af November 1889, medens han i de følgende Aar vedblev at arbejde for førstnævnte som deltagende i Behandlingen af Retssager. Den 7. Juli 1890 ansattes han som Assistent i Justitsministeriet, offentliggjorde i

1892 og 1893 tvende Afhandlinger af væsentlig retshistorisk Indhold¹⁾ og foretog fra Slutningen af August 1893 til Slutningen af Februar 1894 en Rejse til Udlandet for ved Besøg i Domstolene i Kristiania, London, Paris og Köln samt paa anden Maade at gjøre sig bekjendt med Procesmaaden i de paagjældende Lande. Fra d. 2. Februar 1897 til d. 28. Februar 1898 var han konstitueret Byfoged samt By- og Raadstueskriver i Odense, og efter Tilbagekomsten herfra beskikkedes han i Marts 1898 til Sekretær ved den af Justitsministeriet nedsatte Kommission til Tilvejebringelsen af nye Bestemmelser vedrørende danske Dampskibe og lignende Fartøjer. Den 23. Maj 1898 blev han udnævnt til Fuldmægtig i Justitsministeriet, men kom kun ganske kort Tid til at fungere i denne Stilling, idet han navnlig i Tiden indtil hans endelige Afgang fra Ministeriet gjentagne Gange var konstitueret som Assessor i de københavnske Retter, nemlig fra 31. Maj til 31. August 1898 i Landsover- samt Hof- og Stadsretten og fra 12. September til 31. December 1898 samt fra 17. April til 21. September 1899 i Københavns Kriminal- og Politiret. Sidstnævnte Dag udnævntes han til Assessor i Kriminal- og Politiretten.

Medens det ham i 1898 overdragne Hværv som Sekretær ved den fornævnte Kommission førte med sig, at han i April 1903 af Indenrigsministeriet beskikkedes til som Medlem at tiltræde et snævrere Udvalg til Revision af de af Kommissionen udarbejdede Udkast til administrative Bestemmelser vedrørende Gjennemførelsen af den under 13. Februar 1903 udfærdigede Lov om Tilsyn med Dampfartøjer m. m., har hans Virksomhed siden 1899 i alt væsentligt været knyttet til hans Dommergjærning. Ikke uden Forbindelse med denne er hans Interesse for Foranstaltninger til Bedste for den vanrøgtede og forvildede Ungdom, en Interesse, der foranledigede ham til i Slutningen af 1904 at udsende et, hans Fader tilegnet, Skrift om »Samfundet og Børnene«, hvilket indeholder en, tildels historisk anlagt, Redegjørelse for de med Hensyn til saadanne Børn og unge Mennesker trufne Foranstaltninger, samt til i Slutningen af 1905 at offentliggjøre et Skrift om »det offentlige Børnetilsyn

¹⁾ Jfr. nedenfor S. 32—33.

efter Lovene af 1. og 14. April 1905¹⁾, hvilket særlig tager Sigt paa Medlemmerne af de ved førstnævnte Lov oprettede Værgeraad, og suppleres ved en samme Aar offentliggjort mindre Afhandling om Værgeraadsinstitutionen og de private Foreninger for Børnesagen¹⁾). Den 6. Oktober 1905 modtog han af Justitsministeriet Beskikkelse som Formand for Værgeraadet for Københavns 3die Værgeraadskreds, der omfattede den indre Bys nordlige Del samt Østerbro og Strandvejskvarteret, medens han i Anledning af den i Begyndelsen af 1907 stedfundne Forøgelse af de københavnske Værgeraadskredses Antal d. 14. Januar s. A. beskikkedes til Formand for Værgeraadet for Stadens 10de Værgeraadskreds, der hovedsagelig omfalder Østerbro.

Foruden de forannævnte, væsentlig i fagligt Øjemed foretagne Rejser, har han haft Lejlighed til ved flere større og mindre Rejser — deriblandt en Rejse til Spanien og Marokko fra Januar til Marts 1899 — at tilfredsstille sin Rejselyst og dyrke sin Interesse for den bildende Kunst.

THEODOR ERNST PETERSEN, der er født i København d. 5. Februar 1904 og bærer Bedstefaderens fulde Navn, er sit Slægtleds eneste mandlige Agnat af Friederich Erasmi Petersens Linie.

Hans Saga hører Fremtiden til.

¹⁾ Jfr. nedenfor S. 33 samt Justitsministeriets Cirkulære (Nr. 310) af 11. November 1905, i hvilket der henvises til de i Texten nævnte tvende Skrifter.

Legater, stiftede af Slægtens Medlemmer.

Det Petersen'ske Legat, stiftet 27. Maj 1865 efter Grosserer Friederich Erasmi Petersen. Legatkapitalen var oprindeligt 650 Rdlr., medens Legatet nu ejer Obligationer af samlet Paalydende 1400 Kr. Renterne af Kapitalen anvendes til at skaffe Børn af fattige Forældre i Garnisons Sogn i Kjøbenhavn fri Undervisning, og Legatet bestyres (i Forbindelse med det Ryan'ske Legat) af Kommissionen for Garnisons Sogns private Skolevæsen. [H. R. Hiort-Lorenzen & Ellen Rosendahl: Repertorium over Legater og milde Stiftelser i Danmark I (Kjøbenhavn 1903) S. 252].

Sophie Maria Augusta Henrica Petersens Legat, stiftet ved Testamente af 17. Marts 1865. Fundats af 18. Marts 1873, stadf. 31. s. M., *jfr. nedenfor*. [Beretning om Legater og Stiftelser under Bestyrelse af Kjøbenhavns Borgerrepræsentanter (Kjøbenhavn 1885) S. 195—96 og H. R. Hiort-Lorenzen & Ellen Rosendahl: Anf. Værk VI (Kjøbenhavn 1904) S. 188].

Georg Diedrich Asmus Petersens og Hustru Caroline født Weidemanns Legat, stiftet ved Testamente af 31. Maj 1880 med Kodiciel af 19. November 1898. Fundats af 30. Juni 1902, stadf. 12. December s. A., *jfr. nedenfor*. [Ministerialtidende for Aaret 1902, Afdel. A. S. 326—28].

Faste Ejendomme, der ere eller have været i Slægtens Eje.

Ejendommen Hyskenstræde Nr. 8 i Kjøbenhavn, Matr. Nr. 143 af Snarens Kvarter, erhvervedes af *Friederich Erasmi Petersen* ved Skjøde af 2. Oktober 1812 og afhændedes af ham ved Skjøde af 11. Juni 1818.

Ejendommen Nyhavn Nr. 63 i København, Matr. Nr. 32 af St. Annæ Øster Kvarter, der bærer Aarstallet 1756, erhvervedes af *Friederich Erasmi Petersen* ved Skjøde af 6. Oktober 1818 og overtoges efter hans Død d. 17. November 1864 af hans ældste Søn *Georg Diedrich Asmus Petersen*. Indtil dennes Død d. 20. December 1900 var Ejendommen Firmaet *Fried. E. Petersens Sæde*, medens den af *Georg Petersens* og *Hustrus Testamentsexekutorer* afhændedes til Handelsfirmaet *Henriques & Zøylner* ved Kontrakt af 1. April 1901 og Skjøde af 11. Juni s. A.

Avlsgaarden *Vørslevgaard* (*Vørslev Sogn, Holbæk Amt*), af *Hartkorn c. 32¹/₂ Tønder*, erhvervedes af *Anton Carl Friedrich Petersen* ved Kjøbekontrakt af 12. Juli 1855 og Skjøde af 23. April 1856 og afhændedes af ham til *Fratrædelse* d. 1. April 1876 ved Kontrakt af 26. Marts s. A. og Skjøde af 9. Januar 1880.

Villaejendommen *Nyvej* Nr. 16, Matr. Nr. 52^m af *Frederiksberg*, erhvervedes af *Theodor Ernst Petersen* ved Skjøde af 12. Oktober 1867 og afhændedes af ham ved Skjøde af 8. Juli 1874.

Villaejendommen *Skovhus*, Matr. Nr. 2^{bp} og 2^{br} af *Taarbæk By og Sogn*, erhvervedes af *Georg Diedrich Asmus Petersen* ved Skjøde af 14. Juni 1870 og afhændedes efter hans Død af hans og hans *Hustrus Testamentsexekutorer* ved Skjøde af 4. Juli 1901.

Villaejendommen *Vallerødhus*, Matr. Nr. 9^d og 9^e (samt 36^b) af *Vallerød By, Hørsholm Sogn*, erhvervedes af *Theodor Ernst Petersen* ved Kjøbekontrakt af 13. og 18. Oktober 1889 og Skjøde af 21. December s. A. (*Parcellen* Matr. Nr. 36^b ved Skjøde af 28. Juni 1897) og afhændedes af ham ved Skjøde af 24. November 1902.

Villaejendommen *Søholt*, Matr. Nr. 2^{dz} af *Søllerød By og Sogn*. Grunden erhvervedes af *Axel Valdemar Petersen* ved Skjøde af 1. August 1906 og Bygningen opførtes af *Samme* (ved *Arkitekt A. Kuld*) i 1906-7.

Skrifter

Eg og Afhandlinger af Slægtens Medlemmer.

Th. E. Petersen: *Et Besøg i Jerusalem og Omegn i Februar 1856.* (Kjøbenhavn, G. E. C. Gads Forlag, 1857).

Axel Petersen: *Om de subjektive Hævdsbetingelser efter D. L. 5-5-1, N. L. 5-5-3. Historiske og kritiske Bemærkninger.* (*Tidsskrift for Retsvidenskab* V. 1892 S. 336—79 og 409—45).

- Axel Petersen*: Om Indmaning i Danmark indtil Christian V's Danske Lov. (Germanistische Abhandlungen zum LXX. Geburtstag Konrad von Maurers — Göttingen, Dieterich'sche Verlags-Buchhandlung, 1893 — S. 149—84).
- Samme*: Samfundet og Børnene. Om Statens og Samfundets Stilling til den forsømte og forvildede Ungdom — med særligt Hensyn til Sagens historiske Udvikling. (Kjøbenhavn, C. E. C. Gads Universitetsboghandel, 1904).
- Samme*: Det offentlige Børnctilsyn efter Lovene af 1ste og 14de April 1905. Fremstillet, særlig til Brug for Værgeraadsmedlemmer. (Kjøbenhavn, G. E. C. Gads Universitetsboghandel, 1905).
- Samme*: Værgeraadsinstitutionen og de private Foreninger for Børnesagen. (Nordisk Tidsskrift for Fængselsvæsen og praktisk Strafferet XXVIII. 1905 S. 237—54).

Portrætter af Slægtens Medlemmer og de i Slægten indgiftede Personer.

(Hvor ikke andet er anført, er vedkommende Portræt i Slægtens Eje).

Friederich Erasmi Petersen:

Brystbillede, malet af *C. A. Jensen* (tilintetgjort).

Brystbillede, malet af *N. P. Holbech* 1850.

Tegning af *Luplau Janssen* 1907, Brystbillede.

Sophia Christophera Elisabeth Petersen f. Christiani:

Malet Brystbillede (tilintetgjort).

Wilhelmine Caroline Petersen f. Langreuter:

Farvelagt Blyantstegning fra Ungdomsaarene, ovalt Brystbillede.

Brystbillede, malet af *C. A. Jensen* (tilintetgjort).

Brystbillede, malet af *N. P. Holbech* c. 1850.

Georg Diedrich Asmus Petersen:

Litografi af *I. W. Tegner*, Brystbillede.

Knæstykke, malet af *P. S. Krøyer* 1894 (tilh. den Hirschsprung'ske Samling).

Knæstykke, malet af *Samme* paa det i 1895 fuldførte, saakaldte Børsbillede (tilh. Børsen i Kjøbenhavn).

Brystbillede, malet af *Aug. Jerndorff* 1900 (tilh. Privatbanken i Kjøbenhavn).

- Gjentagelse af sidstnævnte Billede, malet af *Samme* 1902 (tilh. Kammerherre C. Bech, Engelsholm).
- Caroline Petersen f. Weidemann:**
Litografi af *J. W. Tegner*, Brystbillede.
- Theodor Ernst Petersen:**
Brystbillede, malet af *Carl Bloch* 1883.
Blyantstegning af *Aug. Tørseff* 1903, Knæstykke.
Knæstykke, malet af *Samme* 1903.
- Caroline Charlotte Christiane Petersen f. Brorson:**
Tegning, udført af den Afbildede selv, eftergaaet af *J. V. Gertner*, ovalt Brystbillede.
Knæstykke, malet af *A. H. Hunæus* 1847 (tilh. Fru Caroline Brorson f. Liebenberg).
Blyantstegning (Skitse) af *J. V. Gertner* 1848, Brystbillede (tilh. Premierlieutenant Carl Brorson).
Brystbillede, ovalt, malet af *J. V. Gertner* 1853.
Tegning af *Samme* 1853, ovalt Brystbillede efter sidstnævnte Maleri (tilh. Premierlieutenant Carl Brorson).
Blyantstegning af *A. H. Hunæus*, ovalt Brystbillede.
Brystbillede, ovalt, malet af *Samme* 1854 (tilh. Fru Caroline Brorson f. Liebenberg).
Portrætmedaillon, modelleret af *H. V. Bissen* 1854, tillige udført i Marmor til den Afbildedes Gravmonument paa Garnisons Kirkegaard i Kjøbenhavn.
- Johanne Marie Petersen f. Rothe:**
Tegning af *N. C. Kierkegaard* 1834, Brystbillede sammen med Søsteren Amalia (tilh. Fru Johanne Monrad f. Garde).
Blyantstegning af *Aug. Schjøtt* 1847, ovalt Brystbillede.
Brystbillede, malet af *Carl Bloch* 1883.
- Carl Frederik Christian Petersen:**
Kultegning af *Fr. Henningsen* 1884, Brystbillede.
- Axel Valdemar Petersen:**
Blyantstegning af *H. Otrik* 1884, ovalt Brystbillede.
Portrætbillede, hel Figur, malet af *Mich. Ancher* 1903.
- Elisa Christine Petersen f. Brandt:**
Pastelmaleri af *Agnes Jensen* 1886, Brystbillede.
Portrætbillede, hel Figur, malet af *Mich. Ancher* 1903.
- Helga Margrethe Wintzell f. Petersen:**
Brystbillede, malet af *O. Larsson* 1902.
- Daniel Knut Wintzell:**
Brystbillede, malet af *O. Larsson* 1902 (tilh. den Afbildede).

SOPHIE MARIA AUGUSTA HENRICA PETER-
SENS LEGAT OG GEORG DIEDRICH ASMUS
PETERSENS OG HUSTRU CAROLINE FØDT
WEIDEMANNS LEGAT.

I.

SOPHIE MARIA AUGUSTA HENRICA PETERSENS LEGAT.

Legatet er stiftet af Frøken Sophia Henrica Maria Augusta Petersen af Kjøbenhavn ved Testamente af 17. Marts 1865. Fundatsen af 18. Marts 1873 er allerh. stadfæstet (ad mand. gennem Justitsministeriet) d. 31. s. M.

Legatets Formaal er at yde Understøttelse til trængende og værdige Kvinder af Legatstifterindens Familie og — forsaavidt ingen saadanne findes — til saadanne værdige og trængende, ugifte Kvinder, fortrinsvis af Kjøbenhavn, der ernære sig som Lærerinder eller tidligere have virket som saadanne.

Legatets Bestyrelse var i Overensstemmelse med Fundatsens Post 10 oprindelig henlagt under Legatstifterindens ældste Broder, Etatsraad. Grosserer Georg Diedrich Asmus Petersen, ved hvis Død d. 20. December 1900 Bestyrelsen overgik til hendes yngste Broder, Konferensraad, Overformynder Theodor Ernst Petersen. Efter dennes Død vil Bestyrelsen i Henhold til Fundatsens Post 10 og Kjøbenhavns Borgerrepræsentations Beslutning af 13. Januar 1873 — jfr. Kjøbenhavns Borgerrepræsentanters Forhandlinger 1872—73 S. 822—23 — overgaa til Kjøbenhavns Borgerrepræsentation.

Legatkapitalen bestod oprindelig af 20,000 Kr. i 4 pCt. rentebærende kongl. Obligationer, men efter forskjellige, tildels ved Statsgjældens Konvertering foranledigede, med Justitsministeriets Samtykke foretagne Transaktioner — jfr. Justitsministeriets Skrivelser af 16. Juni og 3. November 1886, 27. Januar og 19. Februar 1887, 3. December 1894, 8., 15. og 25. Juni 1896, 8. og 15. December s. A. samt 4. og 15. Februar 1902 — bestaar Legatkapitalen nu af 20,000 Kr. i 4 pCt. rentebærende, uopsigelige Husejer Kreditkasse-Obligationer, foruden af et i Sparekassen for Kjøbenhavn og Omegn indestaende Beløb af 1½ Kr. 22 Øre. (Nov. 1906).

VI CHRISTIAN DEN NIENDE, af Guds Naade Konge til Danmark, de Venders og Gothers, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenburg,

Gjøre vitterligt: At eftersom hos Os allerunderdanigst er bleven ansøgt og begjært Vor allerhøieste Konfirmation paa en af Høiesteretsadvokat Chr. S. Henrichsen og Grosserer G. D. A. Petersen af Vor Residentsstad Kjøbenhavn som Executores testamenti i Boet efter afdøde Frøken Sophie Maria Augusta Henrica Petersen oprettet og herhos in originali heftet Fundats for et af bemeldte Afdøde ved Testament af 17. Marts 1865 stiftet Legat under Navn af »Sophie Maria Augusta Henrica Petersens Legat«, saa ville Vi bemeldte Fundats, hvoraf i Vort Justitsministerium er indleveret en ligelydende verificeret Gjenpart, allernaadigst have konfirmeret og stadfæstet, saa og hermed konfirmere og stadfæste samme.

Forbydende Alle og Enhver imod det, som forskrevet staaer, Hinder at gjøre.

Givet i Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn den 31. Marts 1873.

Under Vort Kongelige Segl
(L. S.)

Efter Hans Kongelige Majestæts allernaadigste Befaling
C. S. Klein.

Linde.

FUNDATS

for

et af Frøken Sophie Maria Augusta Henrica Petersen ved Testament af 17. Marts 1865 stiftet Legat:

»Sophie Maria Augusta Henrica Petersens Legat«.

1.

Legatets Kapital er 10,000 rd. i 4% rentebærende Kongelige Obligationer, hvilken Kapital af Ti Tusinde Rigsdaler Rigmønt indskrives i Finantsministeriets Indskrivningsbøger paa Legatets Navn med Bemærkning om, at der, saalænge indtil Legatet overgaaer til Bestyrelse af Københavns Borgerrepræsentation, ikke kan disponeres over Kapitalen uden Samtykke af Justitsministeriet.

2.

De aarlige Renter af Legatkapitalen, der terminsvis hævses af Legatets Bestyrelse, deles i 4 Portioner, der altsaa blive paa 100 rd. aarlig hver.

3.

Berettigede til at nyde Legatet ere trængende og værdige Kvinder henhørende til Stifterindens Familie, og forsaavidt ingen saadanne findes, saadanne værdige og trængende ugifte Kvinder, fortrinsvis heraf Staden, der ernære sig som Lærere eller tidligere have virket som saadanne.

Ved Stifterindens Familie forstaaes her ægte Descendenter af hendes Faders, Grosserer Friederich Erasmi Petersens og hendes Moders og Stedmoders Forældre, altsaa ægte Descendenter af Præsten Asmus Petersen i Nørrelygum, senere Aventoft, begge Steder i Slesvig, og Hustru Maria Margrethe, født Martini, af Grosserer Christiani heraf Staden og Hustru Henrica Christina, født Petersen, samt af Justitsraad Georg Diedrich Langreuter og Hustru Sophia Elisabeth Antonette, født Christiani, af Haderslev.

4.

Ingen kan tillægges Legatet, som ikke har opnaaet 45 Aars Alderen, fra hvilken Bestemmelse det dog skal være Legatets Bestyrelse, saalænge samme forbliver hos en af Legatstifterindens Brødre, tilladt at dispensere.

5.

Legatet uddeles hvert Aars 15. April, som er Legatstifterindens Fødselsdag, 1ste Gang den 15. April 1874.

6.

Ingen kan tillægges mere end een Portion. Den, der først erholder en Legatportion, beholder samme saalænge deres Trang og Værdighed vedbliver, og saalænge den paagjældende Legatar, forsaavidt samme ikke hører til Stifterindens Familie, forbliver i ugift Stand.

7.

Legatbestyrelsens Afgjørelse af Spørgsmaalet om Trang og Værdighed skal, hvad enten Paagjældende hører til Familien eller ikke, saavel hvor Talen er om at tildele Nogen Legatet som om at fratage Nogen det, være endelig, uden at Afgjørelsen kan angribes for Domstolene.

8.

Naar en Legatportion er ledig, finder Meddelelse derom Sted i den til Bekjendtgjørelse af retslige Kundgjørelser autoriserede Avis, hvilken Meddelelse tillige skal indeholde Oplysning om, hvor og inden hvilken Tid Ansøgninger blive at indlevere.

9.

Udgifterne ved deslige Bekjendtgjørelser saavel som ellers mulige nødvendige Bekostninger ved Administrationen forventes at kunne affoldes ved Frugt bargjørelsen af de i hver Termin faldende Renter indtil Uddelingen finder Sted. Kunne Udgifterne ikke det skulle de, forsaavidt de vedrøre en eller flere enkelte Legatportioner, afdrages i samme forinden Udbetalingen af den eller de enkelte Portioner, men vedrøre Udgifterne Le-

gaget i sin Helhed, finder Afdrag pro rata Sted ved Udbetalingen af samtlige Portioner.

Hvad der ikke forbruges af de ved Frugtbargjørelsen indvundne Renter samles op indtil der i Tiden deraf kan oprettes en ny Legatportion.

10.

Saalænge nogen af Stifterindens Brødre, Grosserer Georg D. A. Petersen, Proprietær Anton Carl Friederich Petersen og Landoverretsassessor Theodor Ernst Petersen, er ilive, skal den ældste af dem bestyre og uddele Legatet, men naar Ingen af dem længere er ilive, gaaer Bestyrelsen og Uddelingen af Legatet over til Kjøbenhavns Borgerrepræsentation, der ved Skrivelse af 15. Januar 1873 under Forudsætning af at det, saaledes som ovenfor i Post 7 fastsat, bestemtes, at Legatbestyrelsens Afgjørelse af Spørgsmaalet om Ansøgerindernes Trang, hvad enten de høre til Familien eller ikke, skal være endelig, uden at kunne angribes af Domstolene, har samtykket i at overtage Bestyrelsen.

11.

Saalænge Legatets Bestyrelse ikke er gaaet over til Borgerrepræsentationen, afgives der aarligt efter 15. April en Beretning til samme om Legatets Virksomhed.

I Boet efter afdøde Frøken Sophie Maria Augusta Henrica Petersen, den 18. Marts 1873.

Som Executores testamenti

C. S. Henrichsen.

Georg Petersen.

II.

GEORG DIEDRICH ASMUS PETERSENS OG HUSTRU CAROLINE FØDT WEIDEMANN'S LEGAT.

Legatet er stiftet af Etatsraad, Grosserer i Kjøbenhavn Georg Diedrich Asmus Petersen og Hustru Caroline født Weidemann ved Testamente af 31. Maj 1880, jfr. førstnævntes Kodiciel til samme af 19. November 1898. Fundatsen af 30. Juni 1902 er allerh. stadfæstet (ad mand. gennem Indenrigsministeriet) d. 12. December s. A.

Legatets Formaal er at yde Understøttelse, *dels* til Legatstifternes værdige og trængende Slægtninge samt andre, nærmere betegnede Paarørende, uden Hensyn til deres Livsstilling, *dels* til værdige, trængende Mænd af Handels-, Skipper- eller Mæglerstanden i Kjøbenhavn samt Enker efter saadanne Mænd.

Legatets Bestyrelse er i Henhold til Fundatsens Post 6 og Skrivelse til Indenrigsministeriet fra Grosserersocietetets Komité af 12. Juli 1902 overtaget af den nævnte Komité.

Legatkapitalen bestod d. 2. April 1903, da Kapitalen af Legatstifternes Executores testamenti afleveredes til Grosserersocietetets Komité som Legatbestyrelse, af offentlige og private Obligationer af samlet Paalydende 99,000 Kr. samt 19,863 Kr. 40 Øre, indestaaende paa Kontrabog med Sparekassen for Kjøbenhavn og Omegn.

VI CHRISTIAN DEN NIENDE, af Guds Naade Konge
til Danmark, de Venders og Gothers, Hertug til Slesvig,
Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenburg,

Gøre vitterligt: At eftersom hos Os allerunderdanigst er ansøgt og begært Vor allerhøjeste Stadfæstelse paa den i Original herved heftede Fundats for »Georg Diedrich Asmus Petersens

og Hustru Caroline, født Weidemanns Legat« under Bestyrelse af Grosserersocietetet udi vor Residensstad Kjøbenhavn, saa ville Vi allernaadigst have forbemeldte Fundats udi alle dens Ord, Klausuler og Punkter bekræftet og stadfæstet, ligesom Vi og herved bekræfte og stadfæste samme.

Forbydende alle og enhver imod det, som foreskrevet staar, Hinder at gøre.

Givet i Vor Kongelige Residensstad Kjøbenhavn den 12te December 1902.

Under Vort Kongelige Segl
(L. S.)

Efter Hans Kongelige Majestæts allernaadigste Befaling
Enevold Sørensen.

Schou

FUNDATS

for

**Georg Diedrich Asmus Petersens og Hustru Caroline
født Weidemanns Legat,**

hvilket Legat er stiftet i Henhold til afdøde Etatsraad Georg Diedrich Asmus Petersens og Hustru Caroline født Weidemanns under 31te Maj 1880 oprettede Testamente med Codicil af 19de November 1898, oprettet af Førstnævnte.

1.

Legatets Navn er »Georg Diedrich Asmus Petersens og Hustru Caroline født Weidemanns Legat«, og dets Formaal er efter de nedenfor givne Regler at yde Understøttelse til:

1. Legatstifternes værdige og trængende Slægtninge uden Hensyn til Livsstilling, samt

2. andre værdige trængende Mænd af Handels- Skipper- eller Mæglerstanden samt Enker efter saadanne Mænd.

2.

Legatkapitalen bestaar af den Formue, som paa Skiftet efter afdøde Etatsraad Georg Diedrich Asmus Petersen bliver udlagt i Arv til Legatet. — Formuen vil andrage ca. 118,000 Kr.

Legatkapitalen, der aldrig maa formindskes, bliver at anbringe efter de for Anbringelsen af Umyndiges Midler gældende Regler eller paa anden efter Legatbestyrelsens Skøn fuldt betryggende Maade.

3.

Den aarlige Rente af Legatets Kapital efter Fradrag af Administrationsomkostningerne bortgives efter forudgaaende Bekendtgørelse i den til retslige Bekendtgørelser for Staden København autoriserede Tidende — efter Legatbestyrelsens Skøn tillige i andre danske eller slesvigske Blade — hvert Aar paa Legatstifternes Bryllupsdag, den 27de Maj, i Portioner paa 200 Kr. aarlig, der udbetales i den paafølgende og hver senere Juni Termin. Efter Omstændighederne skal Bestyrelsen være berettiget til at tildele en Person flere Portioner dog ikke over 3.

Berettigede til at komme i Betragtning ved Uddelingen af Legatet ere:

- A. 1. Descendenter af Legatstifteren, Etatsraad Georg Diedrich Asmus Petersens Fader Grosserer Friederich Erasmi Petersen i hans tvende Ægteskaber med
 - a. Sophia Christophera Elisabeth født Christiani og
 - b. Wilhelmine Caroline født Langreuter.
2. Descendenter af Søskende til de nævnte
 - a. Grosserer Friederich Erasmi Petersen
 - b. Sophia Christophera Elisabeth Christiani, og
 - c. Wilhelmine Caroline Langreuter,
dog ikkun indtil Legatstifteren Georg Diedrich Asmus Petersens Fætters og Kusiners Børnebørn indbættede.

[Friederich Erasmi Petersen var Søn af Asmus Petersen, Sognepræst i Aventoft, (Tønder Amt), se-

nerne i Nørre-Løgum (Løgumkloster Amt), og Hustru Maria Margaretha født Martini.

Sophia Christopha Elisabeth Christiani var Datter af Kay August Christiani, Grosserer i København, og Hustru Henrica Christina født Petersen.

Wilhelmine Caroline Langreuter var Datter af Georg Diedrich Langreuter, Justitsraad, Herreds- og Ridefoged i Tyrstrup Herred, Haderslev Amt, og Hustru Sophia Elisabeth Antonette født Christiani].

3. Descendenter af Legatstifterinden Caroline Petersens Forældre cand. jur., Bogholder under Statsgældsdirectionen Marcus Christian Weidemann og Hustru Caroline Johanne født Lütken i dette deres Ægteskab med hinanden.

4. Descendenter af Søkende til de nævnte

a. Bogholder Marcus Christian Weidemann, og

b. Caroline Johanne Lütken (herunder indbefattet Førstnævntes Halvsøster Christiane Erasmie Bræstrup født Lassen) dog ikkun indtil Legatstifterindens Fætteres og Kusiners Børnebørn indbefattede.

[Bogholder Marcus Christian Weidemann var Søn af Conrad Weidemann, Søkrigsprokurør, Overretsprokurator, og Hustru Erasmie Karine født Lampe, Caroline Johanne Lütken var Datter af Christian Ludvig Lütken, Grosserer i København og Hustru Marie Juliane Johanne født Schinmeyer.

Christiane Erasmie Bræstrup født Lassen var Datter af Christian Ludvig Lassen, Konferentsraad, Kancellideputeret, og Hustru Erasmie Karine født Lampe. — Christiane Erasmie Bræstrup født Lassen var gift med Christian Jacob Cosmus Bræstrup, Gehejmekonferentsraad].

5. Descendenter af Legatstifternes Adoptivdatter Josefa del Carmen, for Tiden i Ægteskab med Hofjægermester Carl Adolph Rothe Bech til Engelsholm.

B. Mænd, der høre eller have hørt til Handels- Skipper- eller Mæglerstanden samt Enker efter saadanne.

Ligesom Værdighed og Trang er Betingelse for over-

hovedet at nyde Legatet, kunne de under Klasse A. nævnte Personer dernæst kun komme i Betragtning, hvis de ere ægtefødte og hjemmehørende i Danmark eller i Hertugdømmet Slesvig, medens de under Klasse B. nævnte maa være hjemmehørende i København og have opnaaet en Alder af mindst 45 Aar.

De under Klasse A. nævnte Personer ere, forsaavidt de iøvrigt opfylde Betingelserne for at nyde Legatet, uden Hensyn til Alder og Livsstilling fortrinshæftede hertil fremfor de under Klasse B. hørende Personer; men indenfor hver Klasse tilkommer det Legatbestyrelsen under Hensyn til Graden af Ansøgenes Trang og Værdighed samt andre Omstændigheder, som efter dens Skøn bør komme i Betragtning, at træffe Afgørelsen om Legatets Bortgivelse.

Naar Beslutning om Bortgivelse af de ledige Legatportioner er tagen, bekendtgøres Navnene paa de Personer, der have erholdt dem, forsaavidt disse Personer henhøre til Klasse B. — Naar ledige Legatportioner tildeles Personer hørende til Klasse A, bekendtgøres der ikkun, at den eller de paagældende Portioner ere tillagte en eller flere Personer af Legatstifternes Familie.

4.

Legatet nydes i Almindelighed for Livstid; men Bestyrelsen skal dog være berettiget til at fratage en Legatnyder Legatet, naar Vedkommende efter dens Skøn ikke længere fyldstgør de ovenfor angivne Betingelser.

Afgaar en Legatnyder ved Døden i Tiden mellem den 27de Maj og den paafølgende Juni Termin, udbetales Legatportionen fuldt ud til den afdødes Bo eller Arvinger; dør Legatnyderen derimod forinden den 27de Maj, betragtes Legatportionen som ledig og uddeles paany.

Retten til Legatportionerne kan ikke overdrages eller gøres til Genstand for Kreditorers Retsforfølgning, men Portionerne blive stedse, bortset fra det i forrige Stykke forudsatte Tilfælde, at udbetale mod vedkommende Legatnyders egenhændige Kvittering.

5.

I Henhold til Legatstifteren Etatsraad Georg Diedrich Asmus Petersens Bestemmelser have følgende Personer Ret til at nyde Legatet med de ved hver enkelt angivne Beløb.

a. Fru Consulinde Thora Hansen, Soldins Stiftelse, Skindergade 34, 2 ¹ / ₂ Portion	500 Kr.
b. Enkefru Anna Kraft født Schmidt, Sølvgade 36, 2 Portioner	400 Kr.
c. Frøken Elise Brandt, Nørrevoldgade 23, 2 Portioner	400 Kr.
d. Enkemadam K. Andersen, Andreas Bjørnsgade 10, 2den Sal, 1 ¹ / ₂ Portion	300 Kr.
e. Jomfru Sophie Lundbye, Ny Kongensgade 1, 1 Portion	200 Kr.
f. Stuepige Jørgine Wilhelmine Paulsen, Nørregade 11, 2 Portioner	400 Kr.
g. Husjomfru Marie Nielsen, Bredgade 34, Kælderen, 2 Portioner	400 Kr.
h. Madam Marie Rasmussen, Ringstedgade, Roskilde 1 ¹ / ₂ Portion	100 Kr.
i. Fru Betzy Stilhoff, Rødvig, 1 Portion	200 Kr.
k. Vaskekone Madam Eline Jensen, Olfert Fischersgade 5, 3 Sal o. G., 1 ¹ / ₂ Portion	100 Kr.
l. Gartner Thor Petersen, Kapelvej 58 Stuen, 1 Portion	200 Kr.
m. Barber E. W. Petersen, Nyhavn 33, 1 Portion ..	200 Kr.
n. Frøken Jenny Borries, Datter af fhv. Forpagter Borries, Slagelsegade 9, 1 Portion	200 Kr.
o. Frøken A. Langreuter, Datter af afdøde Grosserer Wilh. Langreuter, Nygade 7, 1 Portion	200 Kr.
p. Frøken Agnes Willumsen, Am Kupfergraben, Berlin, 1 Portion	200 Kr.

Samtlige de under a—m nævnte Personer oppebære de dem tillagte Beløb for Livstid; de under n—p nævnte Personer oppebære kun Legatet, indtil de indgaa Ægteskab.

6.

Legatet bestyres af Grosserersocietetets Komité i Køben-

havn eller hvilken anden Autoritet, der til enhver Tid nærmest maatte være at betragte som Repræsentant for Staden Københavns Handelsstand.

Legatbestyrelsen træffer den endelige Afgørelse med Hensyn til alle Legatet vedrørende Spørgsmaal, saaledes at intet herhenhørende Spørgsmaal kan indbringes for Domstolene.

Med Forvaltning og Regnskabsaflæggelse forholdes paa samme Maade som med de øvrige under Grosserersocietetet hørende Legater, og Bestyrelsen er berettiget til at anvende et passende Beløb af Legatets Renteindtægt til Legatets Administration.

Den Del af Renteindtægten, som efter Fradrag af Administrationsomkostningerne ikke kan uddeles i Portioner paa 200 Kr., henlægges til Legatkapitalen.

7.

Paa nærværende Fundats bliver at søge allerhøjeste Stadfæstelse.

København, den 30te Juni 1902.

Som executores testamenti i Boet efter afdøde Etatsraad Georg Diedrich Asmus Petersen.

A. E. Hiort.

L. T. Munch.

Ch. Shaw.

